

KLAR TIL SCREENING I PLASTINDUSTRIEN

- en screeningsvejledning for plastvirksomheder

INDUSTRIENS
BRANCHEARBEJDSMILJØRÅD

KLAR TIL SCREENING ...

- en screeningsvejledning for plastvirksomheder

Forord

Plastindustriens arbejdsmiljøudvalg, som er en del af Industriens Branchearbejdsmiljøråd, ønsker med denne vejledning at forberede de plastforarbejdende virksomheder bedst muligt på Arbejdstilsynets screeningsbesøg.

Formålet med vejledningen er:

- At give plastvirksomheder overblik over de krav, som de vil blive mødt af, når Arbejdstilsynet kommer på besøg
- At give plastvirksomheder mulighed for at rette op på fejl og mangler inden screeningsbesøget
- At sikre, at så mange plastvirksomheder som muligt består Arbejdstilsynets screeningsbesøg

Vejledningen indeholder to tjekskemaer, som kan bruges til at tjekke, om din virksomhed er klar til screening.

Arbejdstilsynet har haft vejledningen til gennemsyn og finder, at indholdet er i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningen. Arbejdstilsynet har alene vurderet vejledningen, som den foreligger, og har ikke taget stilling til om den dækker samtlige relevante emner inden for det pågældende område.

Gennem brug af tjekskemaerne får I overblik over virksomhedens arbejdsmiljøforhold. I får mulighed for at få tjekket arbejdsmiljøet, inden Arbejdstilsynets kommer på uanmeldt screeningsbesøg

HVAD ER EN SCREENING?

- bedømmelse af niveauet af virksomhedens arbejdsmiljø

Fra 1. januar 2008 vil alle virksomheder, der fremstiller plastprodukter, få et såkaldt screeningsbesøg af Arbejdstilsynet. Formålet er at tjekke om virksomheden har arbejdsmiljøproblemer.

Et screeningsbesøg er uanmeldt og varer ca. to timer.

Arbejdstilsynet vil undersøge virksomhedens egenindsats, det vil sige hvad virksomheden selv gør for at skabe et godt arbejdsmiljø.

Arbejdstilsynet vurderer egenindsatsen ud fra følgende forhold

- Arbejdspladsvurdering (APV)
- Sikkerhedsorganisation (SiO)
- Arbejdsulykker
- Lovpligtige uddannelser
- Oplæring og instruktion
- Brugsanvisninger
- Lovpligtige eftersyn

Arbejdstilsynet vil gå en runde på virksomheden for at tjekke, om der er styr på de arbejdsmiljøproblemer, som er typiske for plastforarbejdende virksomheder.

- Sikkerhed og risiko for ulykker
- Kemi
- Tunge løft og EGA
- Støj
- Psykisk arbejdsmiljø
- Børn og unge
- Gravide

I skal være opmærksomme på, at screeningen omfatter hele virksomheden, dvs. også kontor, lager og kantine

Under gennemgangen af det materielle arbejdsmiljø vil Arbejdstilsynet særligt vurdere virksomhedens indsat på områderne:

- Støj
- Kemi
- Det psykiske arbejdsmiljø
- Muskel- og skeletbesvær.

I skal være opmærksomme på, at screeningen omfatter hele virksomheden, dvs. også kontor, lager og kantine. I kan få overblik over de vigtigste arbejdsmiljøproblemer for disse arbejdsområder i Arbejdstilsynets brancherettede vejvisere eller i Branchearbejdsmiljørådenes branchevejledninger.

HVAD VISER SCREENINGEN?

- screening af virksomheden kan udløse 4 forskellige situationer

Arbejdstilsynets screening af virksomheden udløser én af følgende situationer:

1. Hvis screeningen viser, at der ikke er væsentlige problemer med arbejdsmiljøet afsluttes screeningsbesøget. Virksomheden vil ikke få yderligere tilsyn fra Arbejdstilsynet før næste screening. Virksomheden kan dog altid få besøg af Arbejdstilsynet ved stikprøvekontrol, hvis der sker en alvorlig ulykke eller hvis Arbejdstilsynet modtager en alvorlig klage.

2. Hvis der ikke er væsentlige arbejdsmiljøproblemer, men kun 1-2 mangler i det formelle arbejdsmiljø - fx en manglende APV eller organiseringen af sikkerhedsarbejdet er mangelfuldt - kan Arbejdstilsynet allerede ved screeningen give påbud om at løse disse problemer.

Hvis der sker grove overtrædelser af arbejdsmiljøreglerne - får virksomheden et strakspåbud eller et forbud

3. Hvis screeningen viser at der sker grove overtrædelser af arbejdsmiljøreglerne - får virksomheden et strakspåbud eller et forbud.

4. hvis screeningen viser:
At der er eller kan være væsentlige mangler ved arbejdsmiljøet

- At der er 3 eller flere mangler ved det formelle arbejdsmiljø, fx manglende arbejdspladsvurdering, manglende organisering af sikkerhedsarbejdet og manglende brugsanvisninger - udtages virksomheden til et tilpasset tilsyn.

Det tilpassede tilsyn er en grundig gennemgang af arbejdsmiljøet. Arbejdstilsynet tager udgangspunkt i de områder, hvor screeningen har vist, at der kan være problemer. Et tilpasset tilsyn er altid aftalt på forhånd.

Efter screeningsbesøget får virksomheden en smiley. Smiley'en offentliggøres på Arbejdstilsynets hjemmeside.

En grøn smiley viser, at virksomheden lever op til kravene i arbejdsmiljøloven og dermed har bestået screeningen.

En gul smiley viser, at virksomheden har problemer med arbejdsmiljøet og har fået et påbud.

Virksomheder, der under screeningen har fået 1-2 påbud for overtrædelse af det formelle arbejdsmiljø, får også en gul smiley. Den gule smiley bliver stående, indtil påbuddet er efterkommet - dog i mindst 6 måneder.

En rød smiley viser, at virksomheden har et eller flere alvorlige arbejdsmiljøproblemer og derfor har fået et forbud eller et rådgivningspåbud. Den røde smiley bliver stående indtil virksomheden har meddelt, hvordan arbejdsmiljøproblemet er blevet løst - dog i mindst 6 måneder.

Krone smiley viser, at virksomheden har et anerkendt arbejdsmiljøcertifikat.

Man kan ikke klage over resultatet af screeningen.

Efter screeningsbesøget får virksomheden en smiley

Hvilke plastvirksomheder skal screenes?

Alle plastforarbejdende virksomheder, der hører under branchegruppe 25 (DB 03 gruppe 25), skal screenes fra 1. januar 2008.

Plastforarbejdende virksomheder, der fremstiller dele til vindmøller, legetøj, medicinsk udstyr og madrasser, er allerede blevet screenet.

Hvis du vil se, om din virksomhed skal screenes fra 1. januar 2008, skal du bruge virksomhedens branchekode og dernæst tjekke Arbejdstilsynets oversigt over screeningsrækkefølgen for BST pligtige virksomheder.

Plastforarbejdende virksomheder med et anerkendt arbejdsmiljøcertifikat vil ikke blive screenet, hvis Arbejdstilsynet er bekendt med, at virksomheden har et certifikat. Virksomheden skal selv indsende en kopi af arbejdsmiljøcertifikatet til Arbejdstilsynet og samtidig bede Arbejdstilsynet om en offentliggørelse.

BLIV KLAR TIL SCREENING

- tjekskemaer hjælper til at bestå arbejdstilsynets screeningsbesøg

Der er udarbejdet to tjekskemaer, som I kan bruge til at teste, om jeres virksomhed er klar til Arbejdstilsynets screeningsbesøg.

I kan bruge tjekskemaerne bagerst i denne folder eller downloade skemaerne fra hjemmesiden i-bar.dk

Tjekskema til **kontrol af egenindsatsen** bruger I til at kontrollere, om virksomheden har styr på det formelle arbejdsmiljø, dvs. om virksomheden lever op til Arbejdstilsynets krav til APV, sikkerhedsorganisation, ulykker, brugsanvisninger mv.

Tjekskemaet til **kontrol af det materielle arbejdsmiljø** bruger I til at kontrollere, om virksomheden har styr på det fysiske og psykiske arbejdsmiljø, fx maskiner, stoffer og materialer, tekniske hjælpemidler, personlige værnemidler mv.

- Hvis et krav er opfyldt, sætter I kryds i ”ok” og I behøver ikke at foretage jer mere
- Hvis et krav ikke er opfyldt, sætter i kryds i ”ikke ok” eller ”vurderes”. I finder så en løsning på problemet og tage stilling til, hvem der er ansvarlig for, at problemet løses inden en bestemt tidsfrist – **og inden 1. januar 2008!**

I kan bruge tjekskemaerne bagerst i denne folder eller downloade skemaerne fra hjemmesiden i-bar.dk

I kan hente hjælp til at løse konstaterede mangler følgende steder:

- Arbejdstilsynets hjemmeside – at.dk
- Arbejdstilsynets arbejdsmiljøvejviser nr. 21 ”Plast, gummi, asfalt, mineralolie”
- Arbejdstilsynets 48 arbejdsmiljøvejvisere
- Industriens Branchearbejdsmiljøråd – i-bar.dk
- Branchearbejdsmiljørådenes portal – bar-web.dk
- arbejdsmiljoviden.dk
- Virksomhedens arbejdsmiljørådgiver

TJEKSKEMAER - egenindsats

- kryds af og bliv 100 % klar til Jeres første screeningsbesøg

Screening af arbejdsmiljøet

Egenindsats	Ok	Ikke ok	Vurderes	Handling	Ansvarlig	Tidsfrist
Arbejdspladsvurdering (APV)						
Omfatter: Ulykker, kemi, ergonomi, støj, unge, sygefravær, psykisk arbejdsmiljø, andre emner, herunder ATEX, gravide						
Supplerende kemi APV ved arbejde med faremærkede stoffer/materialer						
Indeholder faserne: Kortlægning, vurdering, prioritering, handling, løsning, opfølgning						
APV'en er tilgængelig for ansatte, ledelse, AT						
APV'en er ajourført og skriftlig og gentages hver 3. år						
SiO er inddraget						
Sikkerhedsorganisationen (SiO)						
SiO dækker alle geografiske afdelinger, skiftehold, arbejdsart						
SR ved 10 eller flere ansatte SiU ved 20 ansatte eller flere						
Virksomhedens øverste ledelse anbefales at være formand for SiO						
Beviser for gennemført arbejdsmiljøuddannelse						
Organisationsdiagram er udarbejdet						
Lovpligtige møder afholdes (dagsorden, referat med dato)						
Arbejdsulykker						
Har der været ulykker og er de anmeldt til AT?						
Undersøges ulykker i virksomheden?						
Forbyggende tiltag, analyse af ulykken, inddragelse af SiO						
Lovpligtige uddannelser						
Har de ansatte gennemgået de relevante lovpligtige uddannelser? Epoxy og isocyanater, styren, truck- og teleskoplæsser,						
Krancertifikat, svejsning og skæring						

fortsættes på næste side

TJEKSKEMAER - egenindsats

- kryds af og bliv 100 % klar til Jeres første screeningsbesøg

Screening af arbejdsmiljøet

Egenindsats	Ok	Ikke ok	Vurderes	Handling	Ansvarlig	Tidsfrist
Oplæring og instruktion i relation til arbejdsmiljøet						
Sker der oplæring og instruktion ved nyansættelse/ændringer af arbejdsopgaver/ny teknologi?						
Bliver der oplyst om risici og sundhedsfare samt værne-midler?						
Får unge under 18 grundig instruktion og oplæring?						
Bliver fremmede håndværkere m.fl. instrueret/informeret?						
Ledelsen, SiO/ansatte skal kunne redegøre for, at oplæring/instruktion finder sted.						
Er der veldefinerede procedurer for oplæring/instruktion og er ansvarsplaceringen tydelig?						
Arbejdspladsbrugsanvisninger						
Er der leverandørbrugsanvisninger på færemærkede stoffer og materialer?						
Er der udarbejdet arbejdspladsbrugsanvisninger for færemærkede stoffer og materialer, herunder epoxyharpikser og isocyanatholdige materialer?						
Er arbejde med kræftfremkaldende stoffer anmeldt/godkendt?						
Er arbejdspladsbrugsanvisningerne tilgængelige for de ansatte?						
Brugsanvisninger for maskiner						
Er der lovpligtige, dansksprogede brugsanvisninger på CE-mærkede maskiner leveret efter den 1.1. 1995? Før 95 skal der forelægge en skriftlig brugsanvisning, hvis nødvendigt.						
Er brugsanvisningerne tilgængelig for de ansatte?						
Lovpligtige eftersyn						
Foretages de lovpligtige eftersyn af fx løfte-, hejse- og transportredskaber, spil, presser, kontrolklasse A og B beholder (trykluftbeholdere, F-gas tanke), centrifuger, maskiner?						
Er der udarbejdet eftersynsrapport og plan over eftersyn? Skal kunne fremvises til Arbejdstilsynet						

TJEKSKEMAER - det materielle arbejdsmiljø

- kryds af og bliv 100 % klar til Jeres første screeningsbesøg

Screening af arbejdsmiljøet

Materielle arbejdsmiljø	Ok	Ikke ok	Vurderes	Handling	Ansvarlig	Tidsfrist
Maskiner						
Særlig fokus på sprøjtestøbemaskiner, ekstruder, valse-sammenløb, kværne til behandling af genbrugsplast, skære-, slibe- og pudsemaskiner						
Er maskinerne sikre at betjene?						
Er der maskiner uden afskærmning?						
Kan farlige maskiner og anlæg aflåses før indgreb?						
Er der maskiner uden nødstop?						
Er der en optimal sikkerhed ved rengøring af maskiner?						
Tekniske hjælpemidler						
Er der risiko ved arbejder med håndværktøj? (fx brug af kniv til opskæring af sække, elektriske skæreværktøjer)						
Orden og ryddelighed						
Er der risiko for at træde forkert på grund af ujævnt underlag?						
Er gulve og gangarealer rene og tørre og fri for granulat, smøreolier, spåner, vand?						
Er der risiko for at falde over rod, fx kabler, slanger, spande, paller?						
Intern færdsel og transport						
Arbejdes der under genstande, der ikke er understøttet, spændt fast eller på anden måde kan falde ned?						
Er plastråvarer oplagret/understøttet korrekt?						
Er lagerreoler sikret mod at vælte fx ved påkørsel af truck?						
Sammenblandes kørende trafik med faste arbejdspladser eller gående trafik?						
Håndteres gods maskinelt i mere end 2 meters højde på steder, hvor der samtidig færdes personer? (fx plukkearbejde fra reoler)						
Er der klare markeringer og signalering, hvis nødvendigt? (fx kørsel med truck)						
Statisk elektricitet						
Er der truffet foranstaltninger imod statisk elektricitet?						
Værnemidler						
Anvendes de nødvendige personlige værnemidler? (fx høreværn, sikkerhedsfodtøj, ansigtsværn)						

TJEKSKEMAER - det materielle arbejdsmiljø

- kryds af og bliv 100 % klar til Jeres første screeningsbesøg

Screening af arbejdsmiljøet

Materielle arbejdsmiljø	Ok	Ikke ok	Vurderes	Handling	Ansvarlig	Tidsfrist
Kemi						
Er der udarbejdet en liste over faremærkede stoffer og materialer?						
Er der overvejet udskiftning af stoffer og materialer med mindre farlige (dokumenteres)?						
Er der udarbejdet retningslinier for gravide, hvis de anvender kemikalier?						
Følges anvendelsesbegrænsningerne ved arbejde med epoxyharpikser og isocyanatholdige materialer?						
Er kemikalierne opbevaret forsvarligt?						
Er der risiko for afdampning af sundhedsskadelige stoffer?						
Er der risiko for hudkontakt med sundhedsskadelige stoffer og materialer?						
Er der risiko for indånding af støv fra skære-, slibe- og fræseprocesser?						
Er der tilstrækkelig udsugning ved arbejdsstederne?						
Følges forbuddet mod recirkulation af luft med kemikalier?						
Anvendes de nødvendige værnemidler? (fx ansigtssvævn, briller, åndedrætsvævn, handsker, overtrækstøj)						
Tunge løft og ensidigt, gentaget arbejde og arbejdsstillinger						
Løftes der tunge emner eller byrder manuelt? (over 25 kg tæt ved kroppen, 15 kg i underarms afstand eller 7 kg i arms afstand)						
Løftes der byrder i dårlige arbejdsstillinger, fx langt fra kroppen, over skulderhøjde, under knæhøjde?						
Skal byrden bæres mere end 2 m eller er der utilstrækkelig plads eller uhensigtsmæssigt underlag?						
Løftes der mange emner manuelt i løbet af en arbejdsdag?						
Forekommer der ensidigt, gentaget arbejde, hvor ensartede bevægelser gentages i en stor del af arbejdsdagen, fx ved fratagning, montage, sortering og pakning?						
Skal medarbejderne bruge kraft eller belastende bevægelser i arbejdet?						
Er arbejdsstillingen fastlåst uden mulighed for variation?						
Er arbejdspladsen tilpasset den enkelte medarbejder?						

fortsættes på næste side

TJEKSKEMAER - det materielle arbejdsmiljø

- kryds af og bliv 100 % klar til Jeres første screeningsbesøg

Screening af arbejdsmiljøet

Materielle arbejdsmiljø	Ok	Ikke ok	Vurderes	Handling	Ansvarlig	Tidsfrist
Støj						
Er der overblik over de væsentlige støjkloder?						
Er der medarbejdere, der er udsat for støj, der er så høj, at de må råbe for at snakke med en person?						
Udsættes de ansatte for en støjbelastning, der er unødigt, og som det vil være teknisk muligt at nedbringe?						
Indkøbes der støjsvage maskiner, hvis muligt?						
Bliver maskinerne vedligeholdt?						
Kan støjkloden dæmpes, indkapsles eller placeres i særskilte rum?						
Er der foretaget støjdemning af maskiner, transportbånd, ventilationsanlæg, kompressorer mm., hvis muligt?						
Anvendes der høreværn, hvor det kræves?						
Psykisk arbejdsmiljø						
Er der foretaget en kortlægning (APV) af det psykiske arbejdsmiljø?						
Har kortlægningen afdækket særlige problemer? (Arbejds mængde, tempo, indflydelse, variation, faglig og kollegial opbakning, alene arbejde, skiftehold, konfliktløsning, kriseberedskab)						
Er problemerne løst tilfredsstillende?						
Børn og unge						
Har unge under 18 fået grundig oplæring og instruktion?						
Er der udvalgt en kontaktperson, som den unge kan spørge til råds?						
Arbejder unge under 18 år med opgaver, som de ikke må være beskæftiget med? (farlige stoffer og materialer, maskiner, tekniske hjælpemidler, tunge løft mm.)						
Er børn og unge omfattet af SiO, deltager de i valg af SR?						
Overholdes regler for arbejdstider?						
Gravide						
Er der gravide på arbejdspladsen?						
Er der en risiko for, at den gravide er udsat for påvirkninger, der kan indebære en fare for graviditet eller amning? (fx stød, vibrationer, tunge løft, kemisk påvirkning)						
Opfølgning på tidligere påbud						
Er der fulgt op på tidligere påbud fra AT?						

KLAR TIL SCREENING I PLASTINDUSTRIEN

Denne vejledning fås ved henvendelse til organisationerne:
Plastindustrien i Danmark, 3F, CO-industri og DI

Vejledningen kan desuden downloades fra: www.i-bar.dk

Vejledningen kan købes ved henvendelse til Videncenter for
Arbejdsmiljø "Arbejdsmiljøbutikken".

I-BAR
Postbox: 7777
1790 Kbh V.
www.i-bar.dk

www.arbejdsmiljobutikken.dk
Tlf.: 3916 5230
Bestillingsnummer: 102225

Grafisk design: Makalhof, Jonas Nilsson
Tryk: Kailow Graphic A/S
Oplag: 2.500
Udgivelse: Nov. 2007
ISBN nr.: 978-87-91080-60-9

Plastindustrien i Danmark

FAGLIGT FÆLLES FORBUND

INDUSTRI

DANSK INDUSTRI